

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-VI.431.2.33.2019.JS

Warszawa, 14 października 2019 r.

**Pan
Jarosław Pietruszewski
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Łosicach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o *województwie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1464) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o *kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 i Dz. U. z 2019 r. poz. 730), kontrolerzy: xxx – starszy inspektor wojewódzki oraz xxx – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadzili w dniach 5–7 czerwca 2019 roku kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Pana Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łosicach.

Przedmiot kontroli obejmował sposób organizacji oraz realizacji przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o *świadczeniach rodzinnych* (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 5 czerwca 2019 r.

Niniejszym przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki **pozytywnie** ocenił działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łosicach, podjęte w zakresie sposobu organizacji zadania oraz **pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**, ocenił działania podjęte w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego.

1. Organizacja realizacji zadania.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pan Jarosław Pietruszewski pełniący funkcję kierownika Ośrodka od 15.05.2016 roku, zatrudniony na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Ustawowe zadania realizuje Pan na podstawie upoważnienia Nr KR.1021-9/06 z dnia 15.05.2006 roku Burmistrza Miasta i Gminy Łosice do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji. W strukturze organizacyjnej Ośrodka wyodrębniono stanowisko do spraw świadczeń rodzinnych zgodnie z przepisami art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Pracownik merytoryczny realizujący kontrolowane zagadnienia – Pani XXX XXX – starszy inspektor do spraw świadczeń rodzinnych zatrudniona w Ośrodku od 01.01.2010 roku w pełnym wymiarze czasu pracy posiada upoważnienie Nr KR.0052.8.2016 z dnia 01.04.2016 r. roku Burmistrza Miasta i Gminy Łosice do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych z wyjątkiem wydawania decyzji w tych sprawach. Pracownik zatrudniony na tym stanowisku posiada aktualny zakres czynności, w którym określono realizację kontrolowanych zadań. Powyższe upoważnienia zgodne są z przepisami art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Obsługę finansowo-księgową Ośrodka prowadzi główny księgowy jednostki kontrolowanej Pan XXX XXX, który wykonuje zadania z powierzoną jemu odpowiedzialnością za realizację budżetu jednostki.

Realizacja zadań z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łosicach określona została w regulaminie organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem Nr 2/2016 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łosicach z dnia 30 kwietnia 2016 roku. W regulaminie w § 4 pkt 5 wyodrębniono stanowisko pracy dla pracownika ds. świadczeń rodzinnych, natomiast zadania na tym stanowisku określono w § 5 pkt 7 regulaminu.

2. Prawidłowość ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego i jego wypłacania.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 5 czerwca 2019 r. do jednostki kontrolowanej wpłynęły 42 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego, z tego 1 wniosek (data wpływu 11.04.2019 r.), w którym w związku z art. 23 a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych należało ustalić, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Pismem Nr OPS.II0717/13/19 z dnia 12.04.2019 r. Ośrodek przekazał wniosek wraz z dokumentami do Wojewody Mazowieckiego. Wniosek oznaczony był pieczęcią z datą wpływu i podpisem osoby przyjmującej wniosek oraz numerem z dziennika korespondencji. Uzupełnione były również wszystkie wymagane części wniosku, a w szczególności część II wniosku, która zawierała szczegółowe informacje dotyczące osoby przebywającej za granicą. Do wniosku dołączony był akt urodzenia dziecka, zaświadczenie z ZUS o niepobieraniu zasiłku macierzyńskiego, oraz oświadczenie wnioskodawcy o okresach przebywania członka rodziny za granicą. Wniosek zawierał dokładne dane adresowe oraz miejsce zatrudnienia członka rodziny przebywającego w Holandii. Przeprowadzono weryfikację danych w systemie Pesel. Wniosek został przekazany wraz z dokumentami oraz listą sprawdzającą. Do dnia kontroli nie otrzymano rozstrzygnięcia w tej sprawie.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łosicach wydał łącznie 48 decyzji w sprawach świadczenia rodzicielskiego, w tym 41 decyzji przyznających prawo do świadczenia, 3 decyzje uchylające oraz 4 decyzje zmieniające. Kontroli poddano 20 spraw z okresu podlegającego kontroli, zakończonych wydaniem decyzji

administracyjnych, z tego: 20¹ decyzji przyznających prawo do świadczeń rodzicielskich, 4² decyzje zmieniające oraz 2³ decyzje uchylające prawo do świadczeń.

Postępowanie w sprawach o świadczenie rodzicielskie każdorazowo wszczynano na wniosek, który zawierał informacje określone w § 2 pkt 1–9 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466).

W badanych sprawach dotyczących ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego wnioski były kompletne, zawierały w swojej treści wszystkie niezbędne dane, opatrzone były pieczęcią z datą wpływu i podpisem osoby przyjmującej wniosek. Do wniosków dołączano weryfikacje, które jednostka kontrolowana uzyskała za pośrednictwem systemu teleinformatycznego CSIZS Emp@tia, tj. korzystano z usługi PESEL, ZUS, CEIDG oraz Centralnej Aplikacji Rynku Pracy - w zależności od sprawy. Ponadto w sprawach, w których było to konieczne wnioskodawcy dołączyli wymagane prawem zaświadczenia, oświadczenia lub inne dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego. Ośrodek, w sprawach budzących wątpliwość ustalał czy osoby nie nabyły prawa do zasiłku macierzyńskiego.

We wszystkich sprawach świadczenie rodzicielskie przyznano w związku z urodzeniem jednego dziecka przy jednym porodzie. W 18 przypadkach świadczenie przyznano od dnia urodzenia dziecka do upływu 52 tygodni, natomiast w dwóch przypadkach świadczenie przyznano począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek z prawidłowo wypełnionymi dokumentami do końca okresu 52 tygodni od dnia porodu. Świadczenie rodzicielskie przyznawano niezależnie od dochodu rodziny, w wysokości 1 000 zł miesięcznie, ale tylko osobom (we wszystkich badanych przypadkach matkom dzieci), które w okresie sprawowania opieki nad dzieckiem nie miały prawa do zasiłku macierzyńskiego.

W sytuacji, gdy świadczenie przysługiwało za niepełny miesiąc (pierwszy lub ostatni) kwotę świadczenia ustalano zgodnie z przepisami art. 17c ust. 7 ustawy, tj. poprzez podzielenie kwoty 1 000 zł przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w danym miesiącu, a następnie pomnożenie przez liczbę dni, za które świadczenie przysługuje i zaokrąglenie jej do 10 groszy w górę. Badane wnioski rozpatrzono w sposób prawidłowy.

W jednej sprawie wnioskodawczyni złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego na dziecko urodzone 07.08.2018 r., do którego dołączyła decyzję z powiatowego urzędu pracy. Z decyzji wydanej przez PUP wynika, że wnioskodawczyni została zarejestrowana jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku dla bezrobotnych od dnia rejestracji, tj. od 13.08.2018 r. W przedmiotowej sprawie Ośrodek w dniu 23.08.2018 r. wydał decyzję Nr OPS.8128/R/21/18 przyznającą świadczenie rodzicielskie, a następnie wydawał decyzje zmieniające⁴ uzależniając

¹ Nr OPS.8128/R/21/18 z dnia 23.08.2018 r., Nr OPS.8128/R/32/18 z dnia 28.12.2018 r., Nr OPS.8128/R/14/19 z dnia 27.05.2019 r., Nr OPS.8128/R/10/19 z dnia 18.03.2019 r., Nr OPS.8128/R/9/19 z dnia 01.03.2019 r., Nr OPS.8128/R/35/18/19 z dnia 02.01.2019 r., Nr OPS.8128/R/5/19 z dnia 11.02.2019 r., Nr OPS.8128/R/33/18 z dnia 12.12.2018 r., Nr OPS.8128/R/11/19 z dnia 13.04.2019 r., Nr OPS.8128/R/3/19 z dnia 05.02.2019 r., Nr OPS.8128/R/4/19 z dnia 22.01.2019 r., Nr OPS.8128/R/34/18 z dnia 17.12.2018 r., Nr OPS.8128/R/30/18 z dnia 19.11.2018 r., Nr OPS.8128/R/13/19 z dnia 27.05.2019 r., Nr OPS.8128/R/5/18 z dnia 15.02.2018 r., Nr OPS.8128/R/4/18 z dnia 15.02.2013 r., Nr OPS.8128/R/2/18 z dnia 23.01.2018 r., Nr OPS.8128/R/1/18 z dnia 15.01.2018 r., Nr OPS.8128/R/3/18 z dnia 25.01.2018 r., Nr OPS.8128/R/11/18 z dnia 23.04.2018 r.

² Nr OPS.8128/R/23/18 z dnia 24.09.2018 r., Nr OPS.8128/R/24/18 z dnia 29.10.2018 r., Nr OPS.8128/R/31/18 z dnia 20.12.2018 r., Nr OPS.8128/R/19 z dnia 22.01.2019 r.

³ Nr OPS.8128/R/7/19 z dnia 25.02.2019 r., Nr OPS.8128/R/1/19 z dnia 10.01.2019 r.

⁴ Nr OPS.8128/R/23/18 z dnia 24.09.2018 r., Nr OPS.8128/R/24/18 z dnia 29.10.2018 r., Nr OPS.8128/R/31/18 z dnia 20.12.2018 r., Nr OPS.8128/R/19 z dnia 22.01.2019 r.

wysokość świadczenia od wysokości wypłacanego zasiłku dla bezrobotnych. Informacje o wysokościach wypłacanego zasiłku dla bezrobotnych były pozyskiwane z bazy PUP (za pośrednictwem systemu SEPI) za każdy miesiąc należny do wypłaty. Jednostka kontrolowana wypłacała świadczenie rodzicielskie w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą netto pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych, co było niezgodne z przepisami art. 17 c ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W sprawie tej Ośrodek błędnie uznał wnioskodawczynię za osobę, której należy pomniejszać świadczenie rodzicielskie. Zgodnie z art. 17c ust. 6 ustawy w razie urodzenia dziecka przez kobietę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych (...) świadczenie rodzicielskie przysługuje jednemu z rodziców w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszoną o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych. Kobieta urodziła dziecko w dniu 07.08.2018 r. natomiast osobą bezrobotną z prawem do zasiłku dla bezrobotnych stała się po urodzeniu dziecka, tj. w dniu 13.08.2018 r. W okresie od września 2018 r. do 24 lutego 2019 r. (tj. do dnia uchylecia decyzji pierwotnej przyznającej prawo do świadczenia rodzicielskiego) Ośrodek wyliczał kwotę świadczenia pomniejszając świadczenie rodzicielskie o kwotę zasiłku dla bezrobotnych. Z treści art. 17 c ust. 6 ustawy w sposób jednoznaczny wynika, że ograniczenie wysokości świadczenia rodzicielskiego ma miejsce w przypadku, jeżeli dziecko urodzi się w czasie pobierania przez kobietę zasiłku dla bezrobotnych (lub w pozostałych okolicznościach wskazanych w ww. artykule). Faktyczna sytuacja wnioskodawczyni jest odwrotna od unormowania w cyt. artykule, gdyż urodziła ona dziecko przed przyznaniem jej zasiłku dla bezrobotnych. Dlatego też treść tego przepisu nie mogła być podstawą do pomniejszenia wysokości świadczenia rodzicielskiego. W dniu 22.02.2019 r. strona złożyła pisemną prośbę o uchylenie decyzji w związku z podjęciem zatrudnienia od 25.02.2019 r. Ośrodek wydał decyzję uchylającą nr OPS.8128/R/7/19 z dnia 25.02.2019 r. i odmówił prawa do świadczenia rodzicielskiego od 25.02.2019 r.

Badane decyzje administracyjne wydano zgodnie z wymogami art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.). Decyzje zawierały wszystkie elementy określone w art. 107 k.p.a., tj. oznaczenie organu właściwego (Burmistrza Miasta i Gminy Łosice), oznaczenie strony, datę wydania, podstawę prawną, rozstrzygnięcie oraz pouczenie o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania. Badane decyzje posiadały wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne. Opatrzono były podpisem z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do ich wydania. Zawierały w pouczeniu informację o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania, o konieczności zgłaszania przez stronę wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczeń oraz informację dla wnioskodawcy o nienależnie pobranych świadczeniach. Ponadto pouczenia zawierały informację o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, co jest zgodne z art. 127a k.p.a.

Sprawdzone decyzje doręczono stronie zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 k.p.a. lub w aktach sprawy znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji przez stronę ze wskazaniem daty doręczenia, stosownie do zapisu art. 46 § 1 k.p.a.

Przyznane świadczenia rodzicielskie wypłacano po wydaniu decyzji administracyjnych, w okresach miesięcznych, o czym stanowi art. 26 ust. 1 ustawy. W decyzjach określony był termin i sposób wypłaty świadczeń, tj. gotówką lub przelewem na konto do końca każdego miesiąca. Terminowość wypłaconych świadczeń sprawdzono na podstawie weryfikacji wypłat. Ustalono, że świadczenia z 19 decyzji realizowane były w formie przelewu na wskazane konto bankowe, a jedno świadczenie odbierane było w kasie banku spółdzielczego. Wypłata świadczeń realizowana była najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan jako Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łosicach oraz pracownik merytoryczny realizujący kontrolowane zagadnienie.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Kierownika do podjęcia następujących działań:

1. Świadczenie rodzicielskie, przysługujące osobie pobierającej zasiłek dla bezrobotnych, ustalać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia rodzicielskiego a kwotą pobieranego przez osobę zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego tylko i wyłącznie o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych zgodnie z art. 17 c ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
2. Pomniejszenia wysokości świadczenia rodzicielskiego, o kwotę zasiłku dla bezrobotnych, dokonywać stosownie do zapisów art. 17c ust 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych, tj. osobie, która urodziła dziecko w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych.
3. W sprawie zakończonej wydaniem decyzji Nr OPS.8128/R/21/18 z dnia 23.08.2018 r. (zmienionej decyzjami Nr OPS.8128/R/23/18 z dnia 24.09.2018 r., Nr OPS.8128/R/24/18 z dnia 29.10.2018 r., Nr OPS.8128/R/31/18 z dnia 20.12.2018 r. oraz Nr OPS.8128/R/19 z dnia 22.01.2019 r.), w których nieprawidłowo ustalono wysokość przysługującego świadczenia rodzicielskiego, prawidłowo ustalić kwotę świadczenia należną za okres od września 2018 r. do 24 lutego 2019 r., a następnie dokonać wyrównania należnej kwoty.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Anna Karpińska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Mariusz Kucewicz
Burmistrz Miasta i Gminy Łosice